

Datum: 10.07.2026. godine

Mjesto: Podgorica

Ministarstvo ekonomskog razvoja
Direkcija za intelektualnu svojinu

n/r načelnici ,gđi Dragani Ranitović
šefici Odsjeka za autorsko i srodna prava , gđi Jeleni Knežević i
Samostalnoj savjetnici I , gđi Žani Radulović

PRIJEDLOG SPORAZUMA

Predmet: Model ubiranja i raspodjele naknade od privatnog umnožavanja audiovizuelnih i muzičkih djela

Poštovani,

U cilju efikasnog rješavanja otvorenih pitanja i uspostavljanja funkcionalnog sistema zaštite prava intelektualne svojine, ovim putem iznosimo formalni prijedlog za pregovore koji se odnose na ubiranje i raspodjelu naknada od privatnog umnožavanja. Smatramo da je u zajedničkom interesu obje organizacije, kao i samih nosilaca prava, da se ovaj proces maksimalno ubrza i postavi na održive, profesionalne osnove.

1. Dinamika pokretanja procesa i zakonski okvir

Primarni i najvažniji strateški cilj u ovom trenutku jeste **što hitnije započinjanje procesa ubiranja naknade**. Pozitivni zakonski propisi eksplicitno povjeravaju ovo pravo PAM-u, te je realno očekivati da bi insistiranje na alternativnim institucionalnim rješenjima u ovoj fazi dovelo do administrativnih blokada i odlaganja. Odlaganje početka naplate nanosi direktnu finansijsku štetu svim autorima i nosiocima prava.

2. Metodologija raspodjele

Svjesni smo da detaljne analize i parcijalno razmatranje pojedinačnih modela raspodjele iz drugih država mogu prolongirati pregovore , s obzirom na to da svaka strana prirodno teži modelima koji favorizuju njenu sferu djelovanja (audiovizuelnu ili muzičku). Kako bismo izbjegli tu vrstu pregovaračke pat-pozicije, predlažemo uvođenje **praktičnog rješenja koje se može potpisati odmah**:

Prijedlog neutralnog prosjeka: Umjesto favorizovanja pojedinačnih nacionalnih rješenja, predlažemo primjenu matematičkog prosjeka relevantnih uporednih sistema u svijetu. Prema dostupnim podacima, taj globalni prosječni omjer iznosi **1,38 : 1 u korist muzičkih djela**. Detaljan prikaz ovog odnosa i komparativnu analizu raspodjele u svjetskim organizacijama mozete vidjeti u tabeli .

	Music	AV
Austrija	2,23	1,00
Belgija	1,00	1,00

Francuska	1,68	1,00
Njemačka	1,30	1,00
Italija	2,00	1,00
Holandja	0,71	1,00
Slovenija	1,00	1,00
Svedska	1,17	1,00

3. Vremensko ograničenje i neutralno istraživanje

Ovaj privremeni ključ raspodjele (1,38 : 1) primjenjivao bi se za **ograničeno razdoblje od 3 (tri) godine**. Primjena ovog modela bila bi izričito uslovljena obavezom sprovođenja **neutralnog i objektivnog istraživanja tržišta**, koje bi se realizovalo tokom prve ili druge godine ubiranja naknade. Rezultati tog nezavisnog istraživanja pružili bi egzaktnu empirijsku osnovu za potencijalnu reviziju i korekciju ključa raspodjele za naredni višegodišnji period ukoliko bi to bilo potrebno.

4. Uključivanje tima A-prava Montenegro u praćenje tokova i raspodjelu

Uvažavajući činjenicu da PAM vodi pregovore i da je primarno zadužen za njihovu tehničku i administrativnu organizaciju, od suštinske je važnosti obezbijediti punu transparentnost i ravnopravnost u fazi realizacije. U tom smislu, zahtijevamo da se u sve aspekte praćenja tokova novca i same raspodjele prikupljenih sredstava od privatnog umnožavanja **aktivno uključi predstavnik iz tima A-prava Montenegro**.

Uključenost u radna tijela zadužena za kontrolu i distribuciju sredstava osiguraće adekvatan nadzor nad finansijskim tokovima od trenutka kada ubiranje zvanično otpočne, čime se postavlja temelj za dugoročno povjerenje i profesionalnu saradnju između naših organizacija.

Vjerujemo da ovaj prijedlog balansira hitnu potrebu za pokretanjem naplate sa principima pravičnosti i transparentnosti, te očekujemo Vaš zvaničan odgovor u razumnom roku kako bismo pristupili formalizaciji sporazuma.

Dostavljeno :

-NVO Organizacija za zaštitu prava autora muzike Crne Gore – PAM CG ,direktoru Vasiliju Raičeviću

-Interpretatori Crne Gore – IN CG ,direktoru Petru Jovanoviću

S poštovanjem,
Izvršni direktor Predrag Burić

